

Dette er en høist løjerlig Motivering. For det første, fordi Spørgsmaalet om Fordelingen af Kandidaterne i Genhold til de afgivne Stemmer aldeles ikke vedkommer Vælgerne. Vælgerne have kun at stemme, og Banfælgeligheden ved at organisere store Vælgermasser viser sig for Partiernes Vedkommende dert, om de kunne faa deres Folk til nøje at følge Partiernes Lister i Stedet for at sprede sig og løbe hver sin Vej; men Fordelingen af Pladjerne, efter at Stemmeafgivningen har fundet Sted, vedkommer alene Valgbestyrrelsen og har intet som helst med Vælgernes Organisation at bestille. Men hertil kommer yderligere, at den Fordelingsmaade, som her er foreslaaet, er saa langt fra at være simplere, at den tværtimod forekommer mig at være langt mere indviklet. Jeg tror endogaa, at man uden Risiko kan udsætte en Præmie for den, der er i Stand til ved første Gennemlæsning at finde ud deraf. Jeg har gennemlæst det flere Gange og er dog ikke ganske sikker paa at have forstaaet det. Dette Spørgsmaal faa vel som de nærmest foregaaende er imidlertid kun for saa vidt Smaaspørgsmaal, som jeg antager, at man uden Banfælgelighed vil kunne komme til Enighed om dem. Jeg skal derfor ikke dvæle videre derved. Der er, som sagt, adskillige Ændringer, som det utvivlsomt vil være nødvendigt at indføre i Lovforslaget; men Hovedbanfælgeligheden knytter sig til Spørgsmaalet om Valgrettens Udstrækning og om de høistbestedes særlige Valgret. Som bemærket, vilde det have været ønskeligt, at Forslaget var fremkommet noget tidligere. Thi naar man erindrer, at der er knap 7 Uger til 1ste April, kan det vistnok have Banfælgelighed at opnaa Forstaaelse om et nyt Grundlag, nu, da det Grundlag, vi i Fjor vare enige om, i alt Fald foreløbig er opgivet.

Væjer: Det forekommer mig, at de, der have skrevet Bemærkningerne til dette Lovforslag, have behandlet Udvalgets Betænkninger temmelig frit, og kun saaledes kan det forklæres, at man har troet, at der var en større Enighed i Udvalget, end der i Virkeligheden har været. Udvalget har udtalt sig for Retfærdigheden i, at den kommunale Valgret i Kjøbenhavn blev „lige saa udstrakt“ som i alle øvrige Kommuner, og derved har man nærmest tænkt paa, at enhver, der svarede Skat, og saa fik Valgret, hvilket ikke er Tilfældet i Kjøbenhavn for Djeffillet. Dette er gengivet i Bemærkningerne saaledes, at „Valgretten i Kjøbenhavn udvides til at omfatte Skatteyderne i samme Omfang“, men det er noget andet, og derved er det maaste

snarest forklarligt, at man ogsaa tror, at der har været fuld Enighed om Delingen i 2 Valgrupper. Mens jeg er ved dette lille Stykke i Bemærkningerne, skal jeg tillige gøre opmærksom paa, at naar der i Udvalgets Betænkning tales om Dnsfeligheden af at indføre Forholdstalsvalgmaaden for at sikre ogsaa Mindretallets Repræsentation, lægger jeg særlig Vægt paa Ordet „ogsaa“. Forholdstalsvalgmaaden er nemlig efter min Mening den eneste retfærdige Flertalsvalgmaade, den eneste sande Flertalsvalgmaade, men naar man ser paa Lovforslaget, vil man se, at det er ligesom en Naade, det, man vil give Mindretallet, og at det skulde være Hovedformaalet. Men derimod Flertallet — det lægger man ikke Mærke til, og det er dog virkelig fuldt saa berettiget at sikre det virkelige Flertals Repræsentation, hvilket man ikke altid gør ved den saataldte absolute Flertalsvalgmaade. Der er ikke i Bemærkningerne nævnt noget om den ene eller den anden Side af Udvalget, saaledes som i Udvalgs-Betænkningen af 15. Marts 1892, Tillæg B, Sp. 1403 og følgende. Men jeg kan ikke nægte, at der er brugt saa almindelige Udtryk af den, der har skrevet Betænkningen, at det muligvis har været Foranledning til at tro, at der har været større Enighed, end der har været om denne Deling i 2 Valgklasser, idet der staar, at „fra den modsatte Side er der vel af enkelte Medlemmer taget principielt Forbehold mod en Deling i 2 Vælgerklasser — ligesom der ogsaa er blevet fremsat Ønske om Indførelse af almindelig Valgret — men i det hele er en saadan Ordning efter Omstændighederne ikke bleven anset for uantagelig“ o. s. v. Jeg mindes ikke, at der i Udvalget har været nogen Afstemning om en Deling i 2 Vælgerklasser; det har muligvis været Tilfældet i et Underudvalg, hvoraf jeg ikke var Medlem. Men naar man er principiel Modstander af en Deling i 2 Vælgerklasser, kan man vanskeligt komme bort fra sin Grundsetning i den Henseende. Det forekommer mig ogsaa, at naar man gaar til Forholdstalsvalgmaaden, er der ikke længere nogen Grund til at beholde en Deling i 2 Vælgerklasser. Hvis der er en Brøddel af Vælgerne, som mene at have særlige Interesser, saa kunne de ved Hjælp af Forholdstalsvalgmaaden slutte sig sammen. Men vil man saa endelig have en Deling i 2 Vælgerklasser, hvilken jeg som sagt er principielt imod, bør man i alt Fald ikke gøre denne Brøddel saa lille som i Lovforslaget her, nemlig $\frac{1}{5}$. Naar det vises, at Forøgelsen ved at tage alle Skatteyderne med som Vælgere vil forøge Vælgerantallet med 40 pCt, saa forekommer